

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองโดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง¹

**Learning Achievement of Reading for Personal Development with Learning Management
SQ4R at Matthayomsuksa 1 Students, Rattanakosin Somphot Ladkrabang School**

สถาพร อุทบุรณ์ (Sataporn Autthaboon)²

อินทิรา รอบรู้ (Intira Robroo)³

Received: January 29, 2021

Revised: February 10, 2021

Accepted: March 4, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2) เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จากโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง จำนวนนักเรียน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) แบบประเมินวัดทักษะการอ่านจับใจความที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R อยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การเรียนรู้แบบ SQ4R, การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

¹ บทความจากปริญาานิพนธ์ สาขาวิชาการออกแบบการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีการศึกษา 2563: Article from Master's thesis in Instructional design Program, Suan Sunandha Rajabhat University in academic year 2020

² นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการออกแบบการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา: Master's degree student in Instructional design Program, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University, E-mail: s60561804016@ssru.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา: Assistant Professor, Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University, E-mail: intira.ro@ssru.ac.th

Abstract

The purpose of this research were to 1) compare the learning achievement of Mathayomsuksa 1 students in Reading for Personal Development before and after learning using SQ4R method. And 2) study learning reading comprehension skills of Mathayomsuksa 1 students learned with the SQ4R Learning. The sample group used in Mathayomsuksa 1 students, The second semester of the academic year 2019 at RattanakosinSomphotladkrabang School by a cluster sampling. The research instruments include 1) The management plan using the SQ4R method, 2) An achievement test with the SQ4R Learning, 3) and assessment reading Comprehension with the SQ4R Learning Skills. The research results revealed that: 1) The achievement in Reading for Personal Development of Mathayomsuksa 1 students after learning through SQ4R learning management higher than before the studying with the statistical significance of .05 and 2) The reading comprehension skills of Mathayomsuksa 1 students who studied with the SQ4R learning activity set were at a high level.

Keywords: Learning Achievement, Learning Management SQ4R, Reading for Personal Development

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นรากฐานของการศึกษา ที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆอย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ย่อมมีมุมมองและวิสัยทัศน์ ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ และตัวผู้อ่านเองก็จะเกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม และเขavnปัญญาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นในสังคมปัจจุบันผู้คนประสบกับความเครียดสูง ด้วย สภาพเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ การอ่านเป็นอีก ทางเลือกที่จะช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายจากความเครียดเหล่านั้นได้ และอาจจะทำให้ผู้อ่านค้นพบแนวคิด ข้อคิด และนำไปปรับ ใช้กับชีวิตประจำวัน (Atchara Pradit, 2009) การอ่านจับใจความ มีความสำคัญต่อนักเรียนและผู้อ่านมาก เพราะทำให้อ่าน หนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์ ความรู้ ทั้งยังเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น การตีความ การตอบคำถามและ วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้ในการอ่านจับใจความจะต้องฝึกฝนอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยของผู้เรียนที่กำลังศึกษาเล่า เรียน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือพื้นฐานสำหรับการเรียน ถ้านักเรียนที่ทักษะในการอ่านสูงก็ย่อมส่งผลช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในวิชาอื่น ๆ สูงตามไปด้วย (Richardson&Morgan,2000)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ที่เน้นความสำคัญในการใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ได้กำหนดตัวชี้วัดให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านจาก สื่อต่าง ๆ ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมาย ในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปแก้ปัญหาในชีวิต การเรียน การสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในด้านทักษะการอ่านมุ่งเน้นให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญ และแสดงความคิดเห็นเชิง วิเคราะห์ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะการอ่านจับใจความให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน วิธีการสอนทักษะการอ่านจับใจความมีหลายวิธี ได้แก่ การสอนด้วยการลงมือทำ การสอนด้วยกิจกรรมประสบการณ์ การจัด กิจกรรมที่ใช้สื่อใกล้ตัว การจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล (Ministry of Education, 2009, pp. 44) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้วิธีการอ่านและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดย PISA 2018 เป็น รอบการประเมินล่าสุดที่เน้นการประเมินด้านการอ่านเป็นหลักซึ่งได้ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้สอดคล้องกับโลกดิจิทัลใน ปัจจุบัน รวมถึงมีการใช้บทอ่านที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงคะแนนตั้งแต่การประเมินรอบแรกใน PISA 2000

จนถึง PISA 2018 พบว่า ผลการประเมินด้านการอ่านของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และนักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำต่างก็มีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน ดังนั้น การยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนจึงถือเป็นความท้าทายที่สำคัญสำหรับระบบการศึกษาไทย (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2018, pp. 217)

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเป็นวิธีสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านได้เป็นอย่างดี สามารถคาดเดาเข้าใจแนวคิดเรื่องที่อ่าน ได้อย่างรวดเร็ว จดจำ เรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการสอนทั้ง 6 ขั้นตอน มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาไทยเพราะสามารถพัฒนาทักษะทางภาษา ทั้งการอ่าน การฟัง การพูด และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน มีคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ อายากรู้ และท้าทายความสามารถ ผู้เรียนจึงพยายามศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบ จากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการอ่านจับใจความได้ดี มีนิสัยรักการอ่านและสามารถสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นงานวิจัยของ (Sukontarat Sawasdikul, 2011) การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังการใช้ชุดการสอนสูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอนอ่าน นอกจากนั้นงานวิจัยของ (Kanthida Kaewkam, 2016) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติและการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

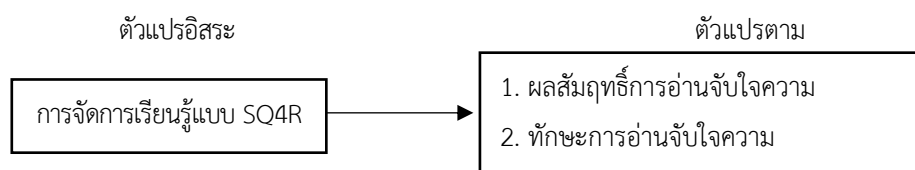
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R อยู่ในระดับสูง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ใช้วิธีการจับฉลากโดยกำหนดให้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 40 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โดยแต่ละห้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบคละระดับความสามารถทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และแบบประเมินวัดทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

3. การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการนำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาวิชานี้แล้ว และนำผลคะแนนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ มาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ซึ่งได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50-0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.27-0.80 หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) โดยมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .949 และแบบประเมินวัดทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หาคุณภาพของแบบประเมินทักษะโดยการนำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ขั้นเตรียมผู้เรียนก่อนดำเนินการทดลอง แนะนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R แนะนำวิธีการเรียนของผู้เรียน วิธีการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้ และวิธีการทำแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

4.2 ขั้นตอนการทดลอง

4.2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 10 แผน 10 คาบ คาบละ 50 นาที ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน

1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียนเป็นขั้นที่จัดทำบรรยายภาคให้ผู้รู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด เสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่านพร้อมแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม

2) ขั้นสอนซึ่งกระทำการสอนตามระบบของวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ 1) สำรวจ (survey) ผู้สอนสอนให้ผู้อ่านอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ ผู้สอนควรจำกัดเวลาให้ไม่ควรใช้เวลาเกินไป ผู้สอนสอนการเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ จากสิ่งที่ได้อ่านคร่าวๆ 2) ตั้งคำถาม (question) การตั้งคำถาม ในขั้นนี้ทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้น จึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิม ที่มีอยู่ 3) อ่านข้อความ (read) ผู้สอนการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นซ้ำ ๆ อย่างละเอียดและในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญๆ 4) จดบันทึก (record) สอนผู้อ่านจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่าน โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อมูลอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของนักเรียน 5) สรุปใจความสำคัญของบทอ่าน (recite) และ 6) การวิเคราะห์บทอ่าน (reflect) สอนให้นักเรียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ บทอ่านที่นักเรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง

3) ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนการสอนแบบ SQ4R แล้วผู้สอนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลว่านักเรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผล มาพัฒนานักเรียนและช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติมให้ทำแบบฝึกหัดมากขึ้น หรือสำหรับผู้ที่ยากก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีก

4.2.3 ขั้นตอนการประเมินวัดทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

4.2.4 ขั้นหลังเรียนการเรียนรู้แบบ SQ4R ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง

4.2.5 นำคะแนนประเมินวัดทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มาทำการวิเคราะห์หาค่าระดับทักษะ

4.2.6 นำคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และประเมินทักษะการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สถิติทดสอบ t-test for dependent samples

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	40	23.45	3.455	26.715*	.000
หลังเรียน	40	42.16	2.679		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง โดยใช้สถิติทดสอบ t พบว่า มีค่า p-value เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 หมายความว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 23.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.455 ส่วนคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 42.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.679

2. ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R อยู่ในระดับสูง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

รายการประเมิน	ระดับทักษะ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการอ่าน	4.12	.323	สูง
ด้านการสรุปประเด็น	2.85	.112	ปานกลาง
ด้านการตอบคำถาม	3.55	.194	สูง
รวม	3.50	.035	สูง

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยภาพรวมมีทักษะการอ่านจับใจความอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .035) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน และนักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ทักษะที่อยู่ในระดับสูงเป็นอันดับแรก คือ ด้านการอ่าน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .323) รองลงมา คือ ด้านการตอบคำถาม ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .194) และทักษะอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านการสรุปประเด็น ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = .112)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ SQ4R มีกระบวนการพัฒนานักเรียน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบ SQ4R นั้น มีขั้นตอนวิธีการสอนการอ่านที่มีระบบชัดเจนโดยเริ่มจากสำรวจบทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่าง คร่าวๆ (Survey-S) ตั้งคำถามจากบทอ่าน (Question-Q) อ่านบท อ่านอย่างละเอียดและหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ (Read-R) จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตาม ความเข้าใจ ของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ (Record-R) และสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง (Recite-R) ทบทวน วิเคราะห์ วิเคราะห์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น (Reflect-R) เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของนักเรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญแนวคิดของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องได้ จึงทำให้วิธีการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีสอนแบบปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wilasinee Yenjai, 2017) พบว่า หลังการเรียนโดยชุดแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kanthida Kaewkam, 2016) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Naratip Khamswan, 2019) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากการวิจัย พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชลาดกระบัง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยภาพรวมมีทักษะการอ่านจับใจความอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .035) แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R นักเรียนสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง และจับใจความได้ดีขึ้น เนื่องจากวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านที่เป็นระบบ จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่ง

ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก การสำรวจ ขั้นที่ 2 การตั้งคำถาม ขั้นที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ ขั้นที่ 4 การจดจำ ขั้นที่ 5 การสรุปใจความ ขั้นที่ 6 การทบทวน ซึ่งการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้วิจัยได้กำหนดเรื่องการอ่านจับใจความที่น่าสนใจ ทันสมัย และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่งทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องแนวคิดของ Gunning (1996) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบ SQ4R หมายความว่า วิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริม ความเข้าใจในการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุป และจับใจความสำคัญจากการอ่านด้วยตนเอง ซึ่งการสอนแบบ SQ4R เน้นการอ่านซ้ำ ๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ถึงแม้จะเป็น การสอนเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารคือ ประกอบด้วย การฟัง พูด อ่าน และเขียนและในชีวิตประจำวันของเราย่อมจะอ่านสิ่งใดก็จะต้องอ่านอย่างมีจุดประสงค์ และมักจะอ่านจากสื่อต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ มีพัฒนาการทักษะในการอ่านจับใจความระดับสูง สอดคล้องงานวิจัยของ (Chularat Inudom, 2018) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม คิดเป็นร้อยละ 83.43 สอดคล้องงานวิจัยของ (Thida Bu Sam Sai, 2014) พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thitikamon, Chanthakoson, Prayoon, Thepnuan, & Metee Disawat, 2013) พบว่า ในภาพรวมความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ SQ4R มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ผังมโนทัศน์

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ในขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ วิจาณับทอ่าน แสดงความคิดเห็น (Reflect-R) นักเรียนบางส่วนจะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น ขาดความมั่นใจ ส่วนมากนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นจะเป็นกลุ่มเดิม ๆ ดังนั้นครูผู้สอนควรส่งเสริมและเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันทุกคน
2. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ครูผู้สอนควรจัดเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย และต้องคำนึงถึงความสามารถและความรู้เดิมของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- Atchara Pradit. (2009). Invites Thai children to be readers (1). *Bangkok: Learning Park Office.*
- Chularat Inudom (2018). Development of reading ability, capturing the importance of students.
- Mathayom Suksa 1, using the SQ4R technique in conjunction with question power. *Academic Journal Veridian E-Journal Silpakorn University*, 9(3), 195-212.
- Gunning, T.G. (1996). *Reading Instruction for All Children. Boston: Allyn and Bacon.*
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST). (2018). *Factors Relating to Results Reading assessment. Bangkok: Seven Printing.*

Kanthida Kaewkam (2016). Comparing the reading achievement of the students.

Mathayom Suksa 1, teaching the SQ4R method and the normal teaching method. *degree Master of Education, Silpakorn University, Thailand.* (In Thai)

Ministry of Education (2008). Basic Education Core Curriculum 2008. *Bangkok: Printing House, Transportation Organization.*

Naratip Khamnuwan (2019). Development of comprehension achievement of Mathayomsuksa students. 2nd place, Klongyang Prachanusorn School With the learning management method SQ4R. *School Klongyang Prachanusorn*

Richardson, J.S. and Morgan, R.F. (2000). Reading to Learning the Content Area. 8th ed. United States: Wadsworth Thomson Learning.

Sukontarat Sawasdikul (2011). *Creating a reading comprehension set using the SQ4R method for students. Secondary School Year 4.* Thesis Master of Education, Thaksin University, Thailand. (In Thai)

Thida Bu Sam Sai (2014). Development of reading comprehension skills. With learning technique SQ4R Using local information Kanchanaburi Of students in grade 5. *Veridian E -- Journal Silpakorn University*, 12 (4), 191-204.

Thitikamon, Chanthakoson, Prayoon, Thepnuan, and Metee Disawat (2013). Comparison of ability in Reading comprehension During learning management using SQ4R With learning management using Concept of Thai language learning for students Grade 4. *Research article presented at the 4th Academic, Hat Yai Conference.* 345.

Wilasinee Yenjai (2017). Report on the development of the Thai language activity package on Thai language for Increase academic achievement Using the Active Learning learning group Learn thai Secondary Education Year 1. Kantang Pittayakon School.